

فاویسم چیست؟

- یک بیماری ارثی خونی مادرزادی است.
- علت آن کمبود آنزیمی به نام GGPD است. این آنزیم در تمام سلول‌های بدن وجود دارد.
- ظاهر افراد مبتلا به فاویسم در حالت عادی کاملاً طبیعی بوده و هیچ‌گونه علامتی ندارند.
- عدم وجود یا کمبود این آنزیم در گلبول‌های قرمز خون در افراد مبتلا به فاویسم باعث آسیب دیواره گلبول‌های قرمز در مقابله با عواملی نظیر برخی داروها و مواد غذایی و عفونت‌ها می‌شود در نهایت از بین رفتن گلبول‌های قرمز و علائم زردی و کم‌خونی مشاهده می‌شود.

علائم بیماری فاویسم چیست؟

در صورت تماس با عوامل خطر معمولاً ۲۴ تا ۴۸ ساعت بعد علائمی زیر در بیمار ایجاد می‌شود.

علائم عمومی:

- تب متوسط تا ۳۸ درجه سانتی‌گراد.
- بی‌قراری، بی‌حالی، تهوع، استفراغ، افزایش ضربان قلب، افزایش تعداد تنفس

علائم اختصاصی:

- زردی (یرقان) پوست
 - تغییر رنگ ادرار (به صورت پررنگ و رنگ چای)
- علائم بیماری در دوره نوزادی خود را به صورت زردی دوره نوزادی نشان می‌دهد. بنابراین تمام نوزادان مبتلا به زردی از لحاظ این بیماری بررسی می‌شوند.

درمان فاویسم چیست؟

- این بیماری درمان قطعی ندارد و تنها اقدام پرهیز از مواجهه با عوامل خطر می‌باشد.
- در صورت بروز حمله مراجعه سریع به پزشک جهت انجام اقدامات لازم، جهت پیشگیری از عوارض

خطرناک بدلیل از بین رفتن گلبول‌های قرمز به سیستم‌های قلب و کلیه و کم‌خونی شدید الزامی است.

- بستری در بیمارستان دادن مایعات فراوان به صورت ۳ تا ۶ هفته بعد از حمله مقدار گلبول‌های قرمز (هموگلوبین) در حد طبیعی برمی‌گردد.

برای پیشگیری از حمله بیماری چه کنیم؟

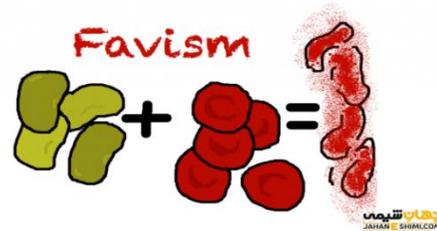
- پرهیز از موادی که باعث ایجاد حمله می‌شوند. این مواد شامل:
باقلا، انواع لوبیا، سویا، انواع نخود و عدس، رنگ‌های خوراکی مصنوعی، حنا، نفتالین و نوشابه‌های الکلی
- برخی داروها مانند کوتریموکسازول، آسپرین، نالیدکسیک اسید و داروهای ضد مالاریا

راهنمای خودمراقبتی

فاویسم

تپیه کننده:

فرزانه شمس‌الدین‌پور

(سوپروایزر آموزش سلامت)

تأیید کننده: دکتر امیرحسین صباغ

بهار ۱۴۰۲

• با افزایش سن شدت بیماری کاهش نمی‌یابد و در صورت تشخیص فاویسم تا پایان عمر بیماری با شماسست و بایستی از عوامل ایجاد کننده حمله دوری کنید.

با مراجعه سریع به پزشک در زمان مشاهده علائم خطر (تغییر رنگ ادرار، زردی پوست، بیحالی) از آسیب‌های جدی جلوگیری می‌کنید.

منابع:

- ۱- کتاب کم خونی‌ها
مؤلفین: دکتر محمدنقی ارزانیان - دکتر امیرعلی حمیدیه
 - ۲- درمان قدم به قدم بیماری‌های کودکان ۱
تألیف: دکتر محمدرضا اشرفی
- Nelson Essentials of Pediatrics 9th 2022.

از مصرف و مواجهه شدن با مواد بالا در تمام طول زندگی دوری کنید.

نکات آموزشی:

- شدت علائم ایجاد شده به شدت بیماری (میزان کمبود آنزیم) و شرایط بیمار (عفونت‌های اخیر) و مقدار و مدت مواجهه شدن با ماده حساسیت‌زا بستگی دارد بنابراین واکنش افراد مبتلا به فاویسم با هم در یک بیمار در شرایط مختلف متفاوت می‌باشد.
- در صورت وجود یک فرد مبتلا در خانواده بررسی برای همه افراد خانواده خصوصاً فرزندان دیگر (دختر و پسر) لازم است. همچنین توصیه می‌شود. سایر افراد پسر بستگان نزدیک شامل (پسر خاله، پسر دایی، پسر عمو و پسر عمه) نیز بررسی شوند.
- توجه داشته باشید برخی بیمارانی که بیماریشان شدیدتر است حتی عبور از مزرعه باقلا یا حضور در خانه‌ای که باقلا پاک شده نیز می‌تواند باعث بروز حمله شود.